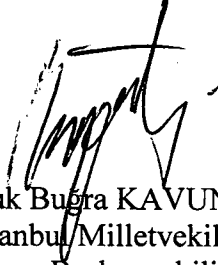

M. Satuk Buğra KAVUNCU
İstanbul Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat İŞIKHAN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 8/12/2025

M. Satuk Buğra KAVUNCU
İstanbul Milletvekili
Grup Başkanvekili

Afşin-Elbistan A Termik Santrali'nin 1. ünitesinde 06 Aralık 2025 tarihinde meydana gelen olayda, kazan bakım çalışması sırasında "kül kapağının aniden açılması" nedeniyle kazanın içinde ve metrelerce yükseklikteki iskelede bulunan dört işçi yoğun kül ve duman altında kalarak nefes alamamış ve hayatta kalmak amacıyla bulundukları iskeleden atlamak zorunda kalmıştır; mesai arkadaşlarının müdahalesiyle kazadan çıkarılan işçiler hastanelere kaldırılmış, sağlık durumlarının iyi olduğu bildirilmiştir.

Söz konusu olay, yalnızca tekil bir kaza olarak ele alınmamalıdır. Afşin-Elbistan tesisleri hem enerji üretimi hem de çalışma koşulları açısından bölgesel önem taşıyan ve geçmişte çevresel ve sağlık-riskleri tartışılan bir üretim merkezi olarak bilinmektedir; A santrali 1980'lerden beri faaliyette olup özel sektöre devredilmiş, işletme ve atık yönetimi açısından farklı kamuoyu ve sivil toplum eleştirilerine konu olmuştur. Bu bağlam, yaşanan olayın boyutlandırılması ve kök neden analizinin yapılması açısından önem taşımaktadır.

İşverenin ve denetleyici kurumların 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu çerçevesindeki yükümlülükleri tartışılmazdır. Kanun ve ilgili uygulama/usul düzenlemeleri, işverenlere risk değerlendirmesi yapma, gerekli önlemleri sağlama, periyodik bakım ve kontrol talimatları oluşturma, yetkili sağlık ve güvenlik personeli görevlendirme ve acil müdahale planlarını hazırlama sorumluluğu yüklemektedir. Bakanlıkça yapılacak tespitler, bu mevzuat hükümlerine uygunluğu netleştirmelidir.

Benzer tesislerdeki çalışma ve çevresel risklerin sistematik olarak denetlenmesi, sektöre yönelik özel rehberler/güncellenmiş emniyet kuralları yayımlanması ve denetimlerin artırılması; iş kazalarının kök nedenine inen idari ve cezai süreçlerin şeffaflığı; kaza mağduru işçilere ilişkin sağlık-rehabilitasyon-tazminat süreçlerinin takibi ve soruşturma sonuçlarının kamuya açıklanması bakımından gerekli ve acildir.

Bu bağlamda;

1. Afşin-Elbistan A Termik Santrali'nin 1. ünitesinde meydana gelen iş kazasını Bakanlığınız ne zaman öğrenmiştir? Bakanlığınızın konuyla ilgili ilk kaydı hangi tarih-saat ve hangi birime aittir?
2. Bakanlığınız tarafından olayla ilgili olarak idari bir inceleme, iş müfettişi görevlendirmesi veya iş sağlığı-güvenliği denetimi başlatıldı mı? Başlatıldı ise inceleme/müfettiş raporlarının tarihleri, görevlendirilen personel sayısı ve rapor numaraları, başlatılmadı ise gerekçesi nedir?
3. Olayın meydana geldiği işyerinde Bakanlığınız veri tabanında kayıtlı işveren bilgileri, işyeri tescil numarası, işyeri büyüklüğü ve santral için düzenlenmiş risk değerlendirme/İSG planı kayıtları nelerdir?
4. Olay yerindeki çalışma kapsamında görevli işyeri HSE/İSG sorumluları, yetkilendirilmiş sağlık personeli ve iş güvenliği uzmanı (varsa iş yeri hekimleri) kimlerdir?
5. Söz konusu bakım çalışması için işveren tarafından hazırlanan iş emri / çalışma izin belgesi, risk değerlendirmesi, işletme talimatları ve acil durum eylem planı var mıydı? Varsa bunlar nelerdir?
6. Olay öncesi son 12 ay içinde Afşin-Elbistan A Termik Santrali'nde Bakanlığınız tarafından yapılan denetim sayısı, denetimleri gerçekleştiren birimler, denetim tarihleri ve tespit edilen eksiklikler/uyarılar nelerdi?
7. Olay nedeni olarak ifade edilen "kül kapağının aniden açılması" hususunun teknik incelemesi yapıldı mı? Yapıldıysa mekanik/teknik arıza, bakım eksikliği veya işletme hatası tespit edildi mi?
8. Olayın meydana geldiği kazanın içinde çalışmaya uygunluğu hakkında işveren tarafından daha önce yapılmış bir uygunluk/ periyodik bakım denetimi veya üçüncü taraf uygunluk belgesi var mıdır?
9. Yaralanan işçilere yönelik yapılan tıbbi müdahaleler ve takipler hakkında Bakanlığınızın bilgisi nedir? İşçilerin maruz kalmış olabilecek solunum sistemi, göz veya ciltle ilgili uzun dönem riskleri açısından işyeri hekimliği takibi/izlemi başlatıldı mı?
10. Olayla bağlantılı olarak işveren hakkında idari yaptırım ve adli süreç başlatıldı mı?
11. Bu tür olayların tekrarlanmaması için Bakanlığınızın işverenlere yönelik eğitim, periyodik denetim ve uygulama-rehberi yükümlülükleri nelerdir? Özellikle kazan bakım işlerinde uygulanması zorunlu asgari güvenlik tedbirleri ve kilitleme-etiketleme uygulamalarına ilişkin Bakanlık talimatı/uygulaması var mı?
12. İş kazası istatistiklerine göre, son 3 yılda termik santrallerde meydana gelen iş kazalarının sayısı, neden dağılımı nasıldır?